

Αγαπητές και αγαπητοί απόφοιτοι,

Τη σημερινή μέρα γιορτάζουμε την αποφοίτηση της πρώτης σειράς του ΔΠΜΣ «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός» και νιώθουμε, διδάσκοντες και φοιτητές, οικείοι και φίλοι, μεγάλη χαρά και σεμνή περηφάνεια. Για δυο περίπου χρόνια κάναμε μαζί ένα όμορφο ταξίδι σε ένα πεδίο γνώσεων πρωτόγνωρο και ελκυστικό: το αντικείμενο του θρησκευτικού και προσκυνηματικού τουρισμού, όσο γνωστό κι αν είναι ως τουριστική μορφή, τόσο καινούργιο και ενδιαφέρον αποδείχθηκε στις σπουδές αυτού του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Οι φοιτητές μας, προέρχεσθε από μία ποικιλία πανεπιστημιακών σχολών και από μία ποικιλία γεωγραφικών χώρων: από Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Παιδαγωγικών, αλλά και από Τμήματα Διοίκησης και Οικονομίας, και βέβαια από Θεολογικά και Τουριστικά Τμήματα. Από τη Θεσσαλονίκη, από τη Θράκη και την Ήπειρο, από τα νησιά μας, από την Αθήνα, από την Πόλη αλλά και από την Κύπρο συναντήθηκαμε μέσα στις διαδικτυακές τάξεις με την ίδια όρεξη για γνώση και με τον ίδιο ζήλο για μάθηση. Και όλοι αυτοί ακολουθήσαμε τις διαδρομές του αποστόλου Παύλου, επισκεφθήκαμε τα βυζαντινά μοναστήρια, θαυμάσαμε τις εικόνες και τα μνημεία παρακολουθώντας τις διαφάνειες του power point και τα παραστατικά video.

Η απόσταση των τόπων και η απομόνωση των περιοριστικών μέτρων δεν εμπόδισε τη γνωριμία μας και δεν απέκλεισε την πρόσβαση ούτε στη διδασκαλία ούτε στη μελέτη ούτε στην έρευνα. Αξιοποιήσαμε την τεχνολογία στο έπακρο, κι όχι μόνο για τη γνώση αλλά και για την κοινωνικότητα και την επικοινωνία. Τα e-mail από την κ. Ροδή Γεωργιάδου, αλλά και από τον κ. Μιλτιάδη Ματσούκα έρχονταν καταιγιστικά και οι ομάδες viber ήταν ολοζώντανες, μόνο φωνή δεν είχαν. Σήμερα απολαμβάνουμε, επιτέλους, και εκείνο που μας στέρησε δυσαναπλήρωτα η διαδικτυακή κατάσταση: τη φυσική

παρουσία, τη ζωντανή επικοινωνία. Είναι ένας σημαντικός λόγος της ιδιαίτερης σημερινής χαράς μας.

Αγαπητές και αγαπητοί μας απόφοιτοι, να είστε περήφανοι που τα καταφέρατε και τελειώσατε τις σπουδές σας όχι διεκπεραιωτικά αλλά εντρυφώντας σε ένα αντικείμενο που πρόσφερε πλήθος γνώσεων και εμπειριών. Δύο επιστήμες, η Θεολογία και ο Τουρισμός, άνοιξαν τις πόρτες τους και σας υποδέχθηκαν σε ένα κοινό σαλόνι, θα λέγαμε, σε έναν χώρο όπου το θρησκευτικό μνημείο συναντά το τουριστικό ενδιαφέρον αποκτώντας σεβαστικό περιεχόμενο και λειτουργώντας ως προσκύνημα ουσίας και βιώματος. Έχετε εφοδιασθεί με έναν μοναδικό τρόπο, διεπιστημονικό και διαθεματικό, με τη θεολογική κατάρτιση και με την τουριστική δεξιότητα της βέλτιστης διαχείρισης του προσκυνηματικού τουρισμού, ώστε και εσείς να μπορείτε να υπηρετήσετε με επιτυχία αυτό το αντικείμενο αλλά και το αντικείμενο να επωφεληθεί από την επιστήμη σας και την έρευνά σας.

Η αναφορά και μόνο μερικών από τα πολύ ενδιαφέροντα θέματα των διπλωματικών εργασιών σας μαρτυρεί του λόγου το αληθές: Δυνατότητες ανάπτυξης του θρησκευτικού τουρισμού σε διάφορους νομούς, Προσκυνηματικές περιηγήσεις σε ιερές μονές που συνδέονται με άγιες μορφές της ιστορίας και της πίστης, Ο θρησκευτικός τουρισμός ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα σχολεία, Ήθη και έθιμα εορτών κ.ά. παρόμοια.

Σήμερα, οργανώσαμε αυτή την εκδήλωση εν είδει τελετής αποφοίτησης, για να δώσουμε την ευκαιρία σε όλους μας, στους διδάσκοντες και στους αποφοίτους και στους συγγενείς σας, να ζήσουμε τη χαρά της συνάντησης και την τιμή της επιτυχίας σας. Από τη θέση μου ως Διευθύντριας θέλω να ευχαριστήσω ειλικρινά και εγκάρδια τον Αντιπρύτανη του ΑΠΘ, ο οποίος βοήθησε να μπουν τα θεμέλια γι' αυτό το οικοδόμημα, τον Πρόεδρο του Τμήματος αλλά και τους δύο προηγούμενους Προέδρους –διότι οι ενέργειες για την ίδρυση άρχισαν από το 2019–, για την υποστήριξή τους στο να υψωθούν οι τοίχοι του οικοδομήματος, και προπάντων τους συναδέλφους τόσο του Τμήματός μου, Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, όσο και του συνεργαζομένου Τμήματος, Διοίκησης οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού, για την

ολοπρόθυμη και αξιόλογη διδακτική και εκπαιδευτική προσφορά τους. Οι απόφοιτοί μας δεν θα πάρουν απλώς έναν μεταπτυχιακό τους τίτλο, αλλά θα πάρουν και ένα πολύτιμο κομμάτι της κοινής εκπαιδευτικής μας ζωής, που μάλλον είναι το πιο ανθεκτικό και σημαντικό μάθημα των σπουδών τους.

Καλή σταδιοδρομία και πάντοτε επιτυχίες στη ζωή σας, αγαπητές και αγαπητοί μας συνάδελφοι! Να σας χαίρονται οι γονείς σας και οι οικείοι σας! Συγχαρητήρια!